

www.galarna.si

Carole Matthews: *Calling Mrs Christmas*

Prevod: Irena Furlan

Copyright © Carole Matthews Ink Ltd, 2013

© za Slovenijo: Hiša knjig, Založba KMSŽ 2015

Vse pravice pridržane.

Brez predhodnega pisnega dovoljenja je prepovedano uprizarjanje, reproduciranje, distribuiranje, dajanje v najem, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem, javnim interaktivnim dostopom ali shranitvijo v elektronski obliki.

Slika na naslovnici: Shutterstock, Period Images

Distribucija: Avrora AS d. o. o.,

p. p. 168, 4290 Tržič

Tel. +386 (0)59 932 107

www.galarna.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Univerzitetna knjižnica Maribor

821.111(73)-31

Carole Matthews

Pokliči gospo Božičkovo!

Prevod:
Anja Bakan

Za vse moje čudovite bralke in bralce, zlasti tiste,
ki si vzamete čas in mi polepšate dan na družbenih
omrežjih Facebook in Twitter.

Vašo podporo, prijaznost in duhovite pripombe
cenim iz vsega srca.

Živijo in vesel božič vsem!

Odkar sem se lotila pisanja romanov z božično tematiko, imam ta praznični čas resnično čedalje raje, tako da sem z njim že tako rekoč obsedena. Postala sem ena tistih zoprnih oseb, ki se začnejo na božič pripravljati že avgusta. Moja najljubša opravila so okraševanje božičnega drevesca, zavijanje daril in peka vseh sort peciva. Nekoč me je spreletelo: če ne bi bila pisateljica, ali bi se lahko preživljala kot organizatorka božičnih dogodkov? In takrat se je porodil tudi navdih za roman Pokličí gospo Božičkovo!

Raziskovanje je bilo imenitno. Del knjige se dogaja na Laponskem na Švedskem in tam smo preživeli krasen teden, ko smo se preizkušali v številnih zimskih dejavnostih. Kakšen fenomenalen kraj! Ugotovila sem, da se ne moreš bolj zabavati, kot če se voziš s snežno vprego, ki jo vleče trop razposajenih haskijev, ti pa si oblečen v nepremočljiv zimski kombinezon, dva puloverja in šest parov nogavic.

S partnerjem, krasnim Kevom, sva imela tudi to čast, da sva bila priča najosupljivejšemu pogledu na polarni sij. Štiri ure sva bila zunaj na minus šestintridesetih stopinjah Celzija in občudujoče zrla v nebo. Prizor, ki ti vzame sapo! Noter sva šla samo zato, ker je Kevov fotoaparát zmrznil, midva pa sva se bala, da se tudi nama utegne zgoditi isto! Še eno doživetje, ki nama bo nedvomno ostalo v spominu

do konca življenja, je bila nočitev v ledenem hotelu. Srčno upam, da bo ta knjiga lahko pričarala nekaj osupljivih prizorov, ki sva jim bila priča. Laponska je pokrajina, katere lepota ti seže v srce, mraz pa do kosti.

Želim vam veliko veselja ob načrtovanju božiča! In če boste potrebovali pomoč pri okraševanju drevesca ali zavijanju daril, le pokličite gospo Božičkovo.

Vaša Carole

PRVO POGlavJE

Na televiziji so oglasi za parfume. Najprej Charlize Theron, ki zapeljivo stopiclja in se slači, medtem ko se prebija skozi nekakšen dvorec, dokler nima na sebi ničesar več, razen dišave J'Adore in zapeljivega nasmeška. Sledi Keira Knightley, ki se pretirano ,zabava' s Coco Mademoiselle. Na koncu je Chanel No. 5, in sicer v izpiljenem oglasu na temo Rdeče kapice, ki ga vrtijo že leta, v njem pa nastopa najčednejši volk, kar jih je mogoče videti. In ko ti vabljivi oglasi s svojo prisotnostjo počastijo naše televizijske zaslone, postane jasno, da se je noro, divje odštevanje do božiča resnično začelo.

Ti trije oglasi so si sledili drug za drugim, pa je šele sredi dopoldneva. Lani sem zamudila večino reklam, vsaj tistih čez dan. Izvije se mi vzdih. To se mi zadnje čase pogosto dogaja, čeprav je navada slaba. Letos sem brezposelna in se ves dan valjam po kavču pred televizijo, zato si lahko privoščim celoten spekter božično obarvanega potrošništva. Šele prvi

teden oktobra je, pa nam kuharska mojstra v znani oddaji že prikazujeta, kako navdušiti goste z vnaprej pripravljenimi islandskimi prigrizki.

V teh oglasih je veliko smeha, obilje užitarstva, vse pa je večinoma obarvano rdeče in zlato ter posuto z bleščicami. In to je vse resnično privlačno. Običajno bi takoj vsemu nasedla. Le da letos pri naju doma ne bo kaj dosti božičnega rajanja. Na mizi bo zelo malo prigrizkov z Islandije – ali pa od kod drugod – če jih sploh bo kaj. Ne bo se šibila pod težo prazničnih dobrot. Najino božično drevesce ne bo obdano s pol tone daril. To bo povsem v nasprotju z zadnjimi prazniki. Potlačim nov vzdih, ki grozi, da se mi bo izvil iz prsi.

Ključno geslo je trenutno ‚proračun‘. Tik za njim kraljuje ‚varčevanje‘. Prejšnji božič smo se imeli krasno. Po pričakovanjih je bila miza bogato obložena, pijača je tekla v potokih in basali smo se s sladkarijami. Običajne stvari pač. Čudovito. Toda lani sem imela službo. Letos je nimam. In prav to je tisto.

Letos bo vsakršno zategovanje pasu posledica zgolj najinih trhljih financ, ne pa – enkrat za spremembo – pretiranega vnosa kalorij med prazniki. Brez službe sem že veličastnih osem mesecev, štiri dni in, pogled na zapestje, tri ure. Z vso iskrenostjo je mogoče trditi, da očitno nihče ne pogreša petintridesetletne gospodične

Cassie Smith iz Hemel Hempsteada v krasni grofiji Herefordshire in njenega velikega prispevka k neusmiljenemu svetu trgovinskega poslovanja.

Ugasnem televizijo in strmim v stene stanovanja. To je postalo moj zapor in hkrati moje zatočišče. Na živce mi gre, da sem ves dan ujeta tu notri in da nimam kam. Pa vendar, ko se mi ponudi priložnost, da grem ven, da razširim krila, se me polasti strah. Srce mi razbija, usta se mi osušijo in dlani imam kar naenkrat čisto potne, ko samo pomislim, da bi stopila iz svojega udobnega skrivališča. Menite, da se tako počutijo skobčevke? Si tudi one obupno želijo poleteti na svobodo, toda takoj ko se vrata kletke odprejo, otrpnejo? Če je tako, mi jih je iskreno žal. Včasih sem bila trdno prepričana, kdo sem in kaj počnem, toda samozavest mi je skopnela prav tako hitro kot najini borni prihranki.

Moja služba, to moram priznati, ni bila sanjska. Velikokrat sem godrnjala čeznjo. Pravzaprav sem se potožila vsakomur, ki me je bil pripravljen poslušati. Toda, ljubi bog, kako zelo jo pogrešam. Vse bi dala, samo da bi se lahko pritoževala, ker se moram na ledeno mrzlo jutro skobacati iz postelje, strgati pomrznjeno vetrobransko steklo svojega avta, si s sapo ogrevati prste in godrnjati zaradi zanič kave v pisarni. Tako pa se samo obrnem v postelji, potem ko Jim vstane in gre na delo, ter zaspim nazaj. Ni mi treba vstati. Nikamor

se mi ne mudi. Ničesar mi ni treba delati. Sploh mi ni treba biti tu.

Delala sem kot tajnica in nekakšna deklica za vse v manjšem tehnološkem podjetju, ki se je ukvarjalo z oblikovanjem komponent in njihovo izdelavo. To je bila cena, ki sem jo morala plačati, ker sem v šoli bolj sanjarila, kot pa se učila. Vendar sem bila pri svojem delu dobra in učinkovita. Ljudje so me imeli radi. Bila sem predana in marljiva deklica za vse. Lahko sem se lotila kakršnekoli naloge, in to pogosto. Včasih se mi je celo zdelo, da preklemansko firmo vodim jaz. Z Jimom sva bila povabljeni na večerjo k mojemu šefu. Trikrat. Odprl je šampanjec. Vedno sem se potrudila bolj, kot bi bilo treba, je govoril moj šef. Rekel je, da sem nepogrešljiva. Pravzaprav je to rekel prav tistega jutra, preden me je poklical v svojo pisarno in mi povedal, da bom s prihodnjim tednom kadrovski presežek. Očitno ni veliko ljudi, ki bi potrebovali oblikovanje ali izdelavo komponent.

Odrinem mračne misli in pokličem Jima. Že samo zven njegovega glasu mi pomaga, da me ne posrka vrtinec turobnosti. Mobilni telefon mu zvoni in zvoni. Moja druga polovica, če verjamete, je paznik v zaporu Bovingdale, in sicer v enoti za mladoletne prestopnike. Ko je v službi, ne sme imeti telefona pri sebi, vendar upam, da ga bom morebiti ujela med malico. Takrat

običajno poskuša priti do svoje omarice in si vzeti nekaj minut, da pregleda sporočila in posluša glasovno pošto. Ko sem bila še zaposlena, ni nikoli hodil do svojega telefona, ker ga jaz čez dan nisem imela časa poklicati. Vse kramljanje o minulem dnevu sva si privoščila ob večerih, kadar nama je bilo glede na Jimov urnik dovoljeno, da sva se skupaj izčrpana zleknila na kavč. Zdaj na kavču preživljam ves svoj čas, predvsem sama, in Jim se zaveda, da je moja vez z zunanjim svetom, zato karseda pogosto preverja svoj telefon.

Ko že mislim, da bom dobila avtomatski odzivnik, se Jim oglasi. »Živijo, ljubica,« reče in zveni razdraženo. »Trenutno imam precej dela. Ravnokar so me poklicali po zvočniku. Te lahko pokličem nazaj?«

»Ja.«

»Je bilo kaj pomembnega?«

»Ne. Samo dolgčas mi je.«

»OK. Te pokličem, ko bom imel minutko. Rad te imam.« Odloži.

»Rada te imam,« rečem slušalki.

In ko nimaš dela vrh glave, je problem točno v tem. Vsi drugi ga imajo. Spet prižgem televizijo. Reklama Johna Lewisa. Nekaj sentimentalnega, da moraš kot običajno poseči po robčkih. Oglas za Argos. Sledi Boots, ki hoče materam očitno vzbuditi slabo vest,

da bodo pretirano razsipne pri kupovanju daril. Saj ni čudno, da se občutljive duše skorajda zlomijo. Še malo, pa bodo vsi razen mene padli v božični vrvež. V obdobje, ko gre vsakršna razumnost pri nakupovanju rakom žvižgat in si vsi povečajo limit na kreditni kartici, da zmorejo skozi naslednji dan. No, midva si tega letos ne bova mogla privoščiti.

Če sem iskrena, me ni pretirano skrbelo, ko so me odpustili, čeprav obenem niti nisem bila ravno dobre volje, kajti po moje sem podjetju dala svoj maksimum in prepričana sem bila, da so z menoj zadovoljni. In potem sem si mislila, da bom zlahka našla novo službo. Da bom priplesala naravnost v kakšno drugo podjetje, kjer me bodo imeli še raje in me bodo še bolj cenili. Kdo pa ne potrebuje tajnice? Kakšno podjetje pa ne potrebuje deklince za vse, na katero lahko zvalijo vse svoje najbolj mučne in najmanj zaželene obveznosti? Kdo si ne bi želel osebe, ki bo razvajala zaposlene in skrbela zanje ter urejala njihove razne težave? Tako rekoč pisarniški angelček. Sklepala sem, da bo lokalni časopis poln priložnosti za nekoga z mojimi sposobnostmi in izkušnjami. Izkazalo se je, da sem se motila.

DRUGO POGLAVJE

Strmim v uro. Odkar sem jo zadnjič pogledala, je minilo skoraj deset minut. Jim me še vedno ni poklical. Roko na srce: njegova služba je zelo naporna. Za razliko od mene je zaposlen v rastoči panogi. V njegovem delovnem okolju ne primanjkuje strank. Nobene možnosti ni, da bi mu kdo rekel, da ni dovolj povpraševanja po *njegovih* veščinah. Enota za mladoletne prestopnike v Bovingdalu že zdaj poka po šivih, pa še vedno nenehno prihajajo novi in novi mladoletni zmikavti, preprodajalci mamil, tatovi avtomobilov in vlomilci, ki jih nimajo kam namestiti.

A naj me moja brezposelnost še tako razjeda, ne bi mogla za nič na svetu opravljati takšne službe, ga ni denarja. Moj Jim je pravi svetnik.

Skupaj sva pet let, spoznala pa sva se v vse prej kot urejenem lokalu v Watfordu tik po mojem tridesetem rojstnem dnevu in tik zatem, ko sem se sprijaznila, da ne bom nikoli našla prave ljubezni. In tam je bil,

postaval je s pločevinko piva v rokah, zame oziroma za oba pa je bila to ljubezen na prvi pogled.

Včasih je težko določiti, kaj te tako privlači na človeku, vendar preprosto veš, da te. Pa ne gre za to, da bi bil Jim Maddison lep kot slika. Ni mi spodneslo tal pod nogami, ker bi bil izrezani Matthew McConaughey. Ni videti kot kakšen filmski zvezdnik. Lase ima kratko pristrižene, zaradi česar deluje veliko ostrejši, kot pa je v resnici. Ko je bil še v vojski, si je na čvrstih bicepsih omislil nekaj tetovaž. Na eni strani srce, ovito v vrtnico, na drugi pa lobanjo, iz katere se razraščajo rože. Med lopaticama ima pisanega feniksa, in kadar leživa v postelji, z blazinicami prstov najraje drsim čeznje po njegovi koži. Je tršat, niti ne visok, obraz ima zelo blede, ker je v službi nenehno noter, počitnic pa si že nekaj let nisva privoščila. Toda moj Jim ima najprijaznejše oči, kar jih boste kdaj videli. Mehke so, sive, v njih pa vedno poplesuje iskrica. Veliko se smehlja, veliko več, kot pa se mršči. Če potegnem črto, je Jim pač neobičajno prijazen fant in to se čuti skozi vsako njegovo poro. Vsi ga obožujejo, vključno z mano. Jim je posebljena zanesljivost in od dne, ko ga poznam, vem, kaj pomeni, če te ima kdo rad in če skrbi zate.

Ob koncu najinega prvega skupnega tedna, ko sva se videla vsak drugi večer, sva sklenila, da bova živela

skupaj. Meni nič, tebi nič. Nobenega če, nobenega ampak. V hipu sem vedela, čut mi je sporočal, da je on tisti pravi.

Za seboj sem že imela nekaj zvez, toda nikomur ni uspelo, da bi v meni prebudil takšne občutke, kot jih je Jim. Pa ne da bi me zasipaval z rožami ali nakitom. Ravno nasprotno. Kupovanje daril ni Jimova močna plat. Svoje romantičnosti nikakor ne obeša na veliki zvon, toda včasih ga opazujem, ko mi pripravlja toast ali skodelico čaja. Vidim, kako zelo se potrudi. Ve, da imam rada močno popečen toast z obilico masla, vse do roba. Čelo se mu naguba, ko se osredotoča in pazi, da je marmelada namazana res na tanko, točno tako, kot to naredim jaz, in da je kruh narezan na trikotnike, ne počez. Preden zlezem v posteljo, potisne noge na mojo polovico, da mi jo ogreje. Vedno mi odpre vrata, hodi po zunanji strani pločnika in mi v restavracijah ponudi stol. Zame je to ljubezen. Ne divjanje s ferrarijem ne skakanje s padalom in s transparentom, ki opleta za teboj in na katerem piše LJUBIM CASSIE! Mislim, da ti vsakdanja, tiha dejanja povedo, kdaj gre za resnično ljubezen. In počutim se zelo ljubljeno.

Moj oče je odšel, ko sem bila še majhna. Komajda se ga spomnim, toda takšna izkušnja na tebi pusti svoj pečat in vedno sem bila precej previdna in se nisem preveč zapletala z moškimi. Vedno sem pričakovala, da

me bodo razočarali, in sčasoma so me res. Šlo je tako daleč, da skoraj nisem več hodila na zmenke, moškim nisem zares zaupala. Pri Jimu je bilo popolnoma drugače. Tole bo mogoče zvenelo noro, vendar sem se počutila, kot da sem našla svojo drugo polovico. Že prvega dne sem vedela, da mu lahko zaupam svoje življenje, da mi ne bo nikdar strl srca. Če je slišati osladno, pa naj bo. On je resnično moja sorodna duša.

Ure in ure lahko samo sediva, bereva ali se sprehajava po gozdu. Z Jimom ni nikoli nobene drame, ni mi treba skrbeti, kje je ali s kom je. Popivanje s fanti mu ne diši preveč, raje je doma ob meni kot kjerkoli drugje. In sama hočem enako. Hočem biti z Jimom. Zadovoljna sva v družbi drug drugega. Ne potrebujeva življenja na veliki nogi, srečna sva s tem, kar sva.

Če ne bi bilo Jima, ne vem, kako bi preživela minulo leto. Bil je moj edini svetli žarek, vedno je znal najti prave besede, da me je razvedril, vedno je našel popoln trenutek, ko me je s tablico čokolade spravil v dobro voljo. Ko so me odpustili, sem si mislila, da si bom privoščila nekaj brezdelnih tednov, malce počitka. 'Oddih od kariere,' sem se smejala. Ne nazadnje že od svojega šestnajstega leta nenehno delam in nikamor se mi ne mudi z iskanjem nove službe. V slovo sem dobila enomesečno plačo. Ja, res hvala.

Potem ko sem prišla na zeleno vejo z likanjem, ko je bilo stanovanje kot iz škatlice in je bilo videti, kot da se ga je lotil čistilni servis, potem ko sem pogledala vse filme, ki sem jih nameravala, pa nikdar ni bilo časa zanje – takrat sem začela pošiljati prošnje za službo. Delovnih mest ni bilo toliko, kot sem pričakovala, in nekatera se mi nekako niso zdela primerna zame. Bila sem presenečena, kajti razposlala sem nešteto izvodov svojega briljantnega življenjepisa, povabljen pa sem bila na en sam razgovor. Še bolj sem bila presenečena, ko tiste službe na koncu nisem dobila. Zdelo se mi je, da je šel razgovor kot po maslu. Očitno sem se motila tudi glede tega. Po tej hladni prhi me je na rahlo začela grabiti panika. Vse najine DVD-je in CD-je sem zložila po abecednem redu in se prijavila na še več razpisov. Tokrat sem bila manj izbirčna. Prišla sem do enega razgovora. Dobila nisem nobene službe. In tako dalje in tako naprej.

Prijavila sem se na zavod za zaposlovanje. Dobila sem nadomestilo plače, udeležila sem se delavnice, kako učinkovito sestaviti življenjepis, in se mrzlično prijavljala na vsak prost razpis. Še vedno nič.

Ko se je pomlad prelila v poletje in sem bila še vedno nezaposlena, so mi začeli popuščati živci. Tistih nekaj razgovorov za službo, ki sem jih imela, je šlo po zlu. Veliko podjetij, ki bi običajno zaposlila tajnice, je očitno

sprejelo duh časa, v katerem so direktorji sami opravili svoje težaško delo ali pa izkoristili sveže diplomante s potrdilom o izobrazbi, tridesetimi tisočaki kredita in brez pravega upanja. Namesto da bi jim rekli ‚neplačani sužnji‘, so jim nadeli naziv ‚pripravniki‘ in jim vztrajno dopovedovali, da so takšna delovna mesta sijajna in da bodo dobili pomembne izkušnje, ki jih lahko pozneje navajajo v življenjepisu. Naj bo tako ali drugače, to je pomenilo, da so ljudje, kot sem jaz – ki dejansko želimo plačilo – zdrsnili na dno lestvice.

Nočem zveneti, kot da se smilim sama sebi. Vendar se. Zelo. Nočem biti takšna. Gledam televizijo, zasnežene prizore, obete neizmerne praznične sreče, pretiranega potrošništva in hočem biti del tega. Obožujem božič. Hočem se naužiti vse njegove načičkane preobilnosti. To je moj čas v letu. Mogoče me včasih res malce zanese; Jim je lani rekel, da je najino stanovanje videti kot presneta zimska pravljica, toda tako vendar mora biti. Nočem razmišljati o tem, da bi nabavila navadnega piščanca iz diskonta, če pa bi si raje privoščila velikega, mastnega domačega purana. Pri darilih lahko zategneva mošnjček, to sploh ni težko. Božič je poseben zaradi malenkosti. Toda nočem zamuditi vsega prazničnega razpoloženja.

To je edina temna plat moje zveze z Jimom. Nikoli nimava dovolj denarja. Morda res ne hlepiva po